

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تصوف ۲

رشته تحصیلی/ گد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش ادیان و عرفان ۱۴۰۳-۱۴۲۰

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

- کتاب "حقایق التفسیر" از کیست و محتوای آن کدام است؟

۱. ابویکر کلاباذی - عرفان نظری و آراء متصوفه در این باب

۲. علی بن عثمان هجویری - منازل و مقامات سلوک

۳. حارث محاسبی - جوع و فقر و ساوس و خطرات سلوک

۴. ابوالرحمان سلمی - وضع حدیث برای تأیید مقالات صوفیان

- دلیل گرایش صوفیان نخستین به پوشیدن مرقعه چه بود؟

۱. پرهیزان علاقه به دنیا و مظاهر آن

۲. تأسی به اویس قرنی و نیزروش پیامبر اکرم در دوختن رقعه به جامه‌ی خود

۳. ساده زیستی و اجتناب از غرور

۴. مقابله با ثروتمندان و تجمل پرستان زمان به دلیل گرایش روزافزون آنان به جاه و ثروت

- از نظر ابن جوزی امام محمدغزالی در کتاب احیاء علوم الدین خود، از کارهای صوفیان همچون ذلت دادن نفس و عدم احتراز از تلف و تهلكه، با چه تعبیری یاد کرده است؟

۴. رعونت

۳. سلامت نفس

۲. قناعت

۱. ریاضت

- نظر شیخ احمد جام، از مشایخ صوفیه‌ی خراسان، درباره‌ی سماع صوفیه چیست؟

۱. از این ترهات به هم بازنهند تا فضیحت خوبیش به چنین بیهوده هابپوشدوهر که اعتقادندارد که این حرام است خون وی مباح است.

۲. کسی که فضایل مربوط به آداب شریعت رانمی داند و این گونه دعوی هامی کند و از سماع و سرو دسخن می‌گوید به جراحتی و دیو برده ای نیست.

۳. هر که این گونه مقالات را که خلاف توحید و تحقیق محسوب است بگوید وی را در دین هیچ نصیب نباشد.

۴. بسیارنداز زنان و مردان که جامه‌ی صوفیان دارند و بدین کار مشغول شده اند و آنگاه طامات خود را اذر بنهند و گویند عشق حق است.

- کدام اثر از صدر المتألهین شیرازی، نظر اهل حکمت را در باب کسانی از عصر صفوی که داعیه‌ی تصوف داشته‌اند در خود منعکس کرده است؟

۴. تبصره العوام

۳. نفحات الانس

۲. مرآه الخيال

۱. کسر اصنام الجاهلیه

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تصوف ۲

رشته تحصیلی/ گد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش ادیان و عرفان ۱۴۰۳-۱۴۲۰

۶- مقدس اردبیلی، مؤلف کتاب حدیقه الشیعه، سبب تمادی طغیان کسانی چون محی الدین بن عربی، شیخ عزیزنسفسی و عبد الرزاق کاشانی را در کفر، وجود کدام عامل دانسته است؟

۱. عدم تعهد به ریاضت و خدمت پیر کامل

۲. ترجمه‌ی مقالات افلاطون ورجحان آن بر فلاسفه‌ی مسلمان

۳. افسای راز و اسرار صوفیه و اعتقاد به حلول و تشبيه

۴. اشتغال به مطالعه‌ی کتب فلسفه

۷- با توجه به مقدمه‌ی کتاب عقلاء المجانين تأليف ابوالقاسم حسن بن محمد نیشاپوری و تصریح خود مؤلف، پیش از وی کدام یک از اندیشمندان دیگر در باب مجانین عقلاء سخن گفته‌اند؟

۴. سعیدی‌سرمد

۳. ابن الجوزی

۲. جاحظ

۱. حافظ ابی نعیم

۸- به چه دلیل شیخ حسن جوری در قیامی که به دست سربداران سبزوار و عده‌ای از مریدان وی در باشتن اتفاق افتاد به طور جدی وارد نشد؟

۱. نقشه‌ای وسیع تر در سر داشت.

۲. دعوت وی جنبه‌ای مذهبی داشت حال آن که قیام این دسته از مریدان شکل سیاسی به خود گرفته بود.

۳. می دانست خروج این عده به شکست خواهد انجامید.

۴. وی مدت‌ها متواری بود و چنانچه صاحب منصبان از او نشانی می یافتند به قتل می‌رسید.

۹- تاریخ سلسه‌ی سادات صوفی مرعشی که به وسیله‌ی سید ظهیر الدین مرعشی - از اعقاب سید قوام الدین - تدوین شده است ارتباط این خاندان را با کدام یک از نهضت‌های صوفیانه نشان داده است؟

۲. نهضت شیخ خلیفه و شیخ حسن

۱. قیام شیخ صفی الدین اردبیلی

۴. قیام فضل الله استرآبادی

۳. نهضت سید محمد نوربخش

۱۰- کدام گزینه به نتایج نهضت حروفیه در قلمرو عثمانی اشاره کرده است؟

۲. تشکیل مجتمع سری علیه حاکمان وقت در عثمانی

۱. ایجاد نهضتی انقلابی و مردمی

۴. تأثیر در عقاید بکتابشیه و افواج ینی چری

۳. قتل عام مریدان حروفی به دلیل اعتقاد به تشبيه و حلول

۱۱- در کدام مثنوی واز کدام شاعر، دیدار شیخ صفوی الدین اردبیلی با سعدی شیرازی، باملاحت ولطف خاصی به رشته‌ی تحریر درآمده است؟

۲. نفثه المصدور - زیدری نسوی

۱. انيس العارفین - شاه قاسم انوار

۴. محبت نامه - سید صائب اصفهانی

۳. جاودان نامه - نسیمی

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تصوف ۲

رشته تحصیلی/ گد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش ادیان و عرفان ۱۴۲۰۱۵۳

۱۲- برطبق شهادت مورخان، رکن اعظم ارشاد جنید، از اعقاب شیخ صفی الدین اردبیلی، برکدام پایه استوار بود؟

۱. توسعه‌ی خانقاہ و بسط قدرت روحانی صفویان

۲. نشر طریقه‌ی تشیع اثنی عشری

۳. تحریض ارباب ارادت به غزا و جهاد کفار ناپاک

۴. نشر دعوت سری صفویه از طریق ارسال خلفا و داعیان به اطراف واکناف

۱۳- کدام یک از نهضت‌های متصرفه، جاذبه‌ی نقش مریدی و مرادی صوفیه را در ایجاد تشکل‌های مذهبی و سیاسی نشان داده است؟

۴. چشتیه

۳. اغتشاشیه

۲. روشنایه

۱. ذهبیه

۱۴- کدام یک از رسالتات بازیدانصاری، مؤسس سلسله‌ی روشنایه، با آنکه ضعیف و ناموزون است، در نزد پیروانش با نظر تکریم و تقدیس نگریسته می‌شود؟

۴. خیرالبيان

۳. طرائق الحقایق

۲. رساله‌ی واردات

۱. نور القلوب

۱۵- کدام گزینه درباب احوال و عقاید شیخ نجم الدین کبری صحیح است؟

۱. به دلیل آن که سرسلسله‌ی مشایخ کبرویه بود بالقب طامه‌کبری خوانده می‌شده است.

۲. غیرازکتب حدیث به کتب صوفیه از جمله رساله‌ی قشیریه توجه داشته است.

۳. در هشتاد سالگی و در جریان لشکر گشایی تیمور لنگ به قتل رسید.

۴. مهم‌ترین مجموعه‌ی بازمانده ازاو، التوسل الی الترسل است.

۱۶- در نزد نجم الدین کبری، ولایت شیخ برکدام اساس مبتنی است؟

۲. آشنایی بالصول مکتب کبرویه و آموزش آنها به سالک

۱. هدایت سالک به سمت موت اختیاری

۴. ضرورت ارشاد و نگهداری سالک از خطأ

۳. مشاهده‌ی انوار و اطوار قلب سالک

۱۷- به چه دلیل عطار و بهاء‌ولد نسبت به طریقه و شخص شیخ نجم الدین کبری اظهار تبعیت مریدانه‌ای نکرده‌اند؟

۱. شیخ نجم الدین کبری مریدان را به تحصیل علوم ظاهری تشویق می‌کرد اما عطار و بهاء‌ولد با اکتساب این گونه علوم به شدت مخالف بودند.

۲. آنها در کیفیت و چگونگی موت اختیاری با یکدیگر اتفاق نظر نداشتند.

۳. زیر انجم الدین به فلاسفه متمایل بود اما عطار و بهاء‌ولد نسبت به آنها اظهار بیزاری و نفرت می‌کردند.

۴. زیرا نجم الدین کبری طریقه‌ی خاصی بنام کبرویه بنیاد نکرده بود.

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تصوف ۲

و شته تحصیلی/ گد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش ادیان و عرفان ۱۴۰۱۵۳

- ۱۸- کدام یک از آثار مجدد الدین بغدادی در پاسخ به ده مسئله و در جواب شاگرد وی احمد بن علی مذهب خوارزمی نوشته شده است؟

۱. تحفه البرره فی اجوبه المسائل العشره

۲. فضل الطريقة

۳. مجمل فصیحی

۴. معيار الصدق فی مصادق العشق

- ۱۹- کدام یک از متصوفه‌ی برجسته و مشهور، سعد الدین حموی را در ردیف مشایخ بزرگی همچون امام محمد غزالی و برادر وی احمد غزالی دانسته است؟

۱. شیخ نجم الدین کبری

۲. شیخ شهاب الدین سهروردی

۳. مجدد الدین بغدادی

۴. عین القضاط همدانی

- ۲۰- در باب نام و محتوای آثار شیخ صدر الدین قونوی، شاگرد برجسته‌ی ابن عربی، گزینه‌ی صحیح کدام است؟

۱. المفاوضات = رساله‌ی سؤال و جواب او با خواجه نصیر الدین طوسی

۲. رساله‌ی رشح البال = سؤالی چند از استادان برجسته‌ی وقت در باب وحدت وجود

۳. تبصره المبتدی = شرح سوانح غیبی که در وقت سلوک روی نموده است

۴. مفاتیح الغیب = شرح وصیت نامه‌ی ابن عربی

- ۲۱- تفاوت شرحی که شیخ عبدالرزاق کاشانی برکتاب منازل السائرین خواجہ عبداللہ انصاری نوشته است با سایر شروح این کتاب در چیست؟

۱. این شرح به سیاق فلسفی به رشتہ‌ی تحریر درآمده است.

۲. شرح او مبنی بر مشرب وحدت وجود مکتب ابن عربی واقع شده است.

۳. نگرش عرفانی شیخ عبدالرزاق به این اثر آن را برجسته و متمایز کرده است.

۴. گرایش‌های شیعی او در تفسیر این اثر مشهود است.

- ۲۲- داوود قیصری در مقدمه‌ی کتاب مطلع خصوص الكلم فی معانی فصوص الحكم خود، از ولایت خاصه چه تعبیری به دست داده است؟

۱. تجلیات ذاتی حق در مراتب وحدت

۲. ظهور حق به وحدت حقیقی

۳. بازگشت روح و مظاهر آن به حق

۴. مقام فنای عبد در حق

- ۲۳- غالب مفسران و نیز شاعران صوفی همزمان با تفسیر فصوص الحكم ابن عربی، به شرح کدام اثر دیگر مبادرت کرده‌اند؟

۱. لمعات عراقی

۲. تائیه یاخمریه‌ی ابن فارض

۳. قواعد التوحید صائن الدين علی ترکه

۴. نفحات الانس جامی

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تصوف ۲

و شته تحصیلی/ گد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش ادیان و عرفان ۱۴۰۱-۱۴۲۰

۲۴- سبک نوشتاری شاه نعمت الله ولی در رساله جواهر او که ترجمه ای از فصوص الحكم ابن عربی است چگونه است؟

۱. آنچه را مخلص باب های بیست و هشت گانه ای ابن عربی دانسته است در طی چند کلمه بانشری آمیخته به نظم و به شیوه ای لمعات عراقی ذکر کرده است.
۲. درشرح خود راه تکلف پیموده و به شیوه ای اطناب مُمِلّ وایجاز مُخَل سخن رانده است.
۳. از حوادث عصر خود بسیار تأثیر پذیرفته و آن را در کتاب خود منعکس کرده است.
۴. شور و هیجان اصحاب سکررا به همراه الفاظ متداول عارفانه به نوشته های آن افزوده است.

۲۵- عمدۀ ترین دلیل اهمیت آثار عزیزالدین نسفی چیست؟

۱. متن ضمن ابیات و رباعیات عارفانه است که در طی آن نظریات فلسفی نیز گنجانده شده است.
۲. مباحث علمی عرفان نظری به ساده ترین شکل خود در آثار او برای سالکان مبتدی شرح و تفسیر شده است.
۳. غالب آثار او غیر از عقاید خود وی در باب مباحث عرفانی، به تقریبا شارات و عقاید مشایخ بزرگ همچون جامی و صدرالدین قونوی آراسته شده است.
۴. معرف یک دوره از تحول کبرویه از تصوف رسمی سنتی به نوعی تصوف شیعی است که سیر کبرویه بدان منتهی می گردد.

۲۶- مأخذ عمدۀ ابوالماخر بآخری در تدوین کتاب اوراد الاحباب، کدام اثر بوده است؟

۱. انسان کامل عزیزالدین نسفی
۲. اشعه اللمعات جامی
۳. مجالس المؤمنین قاضی نورالله شوشتري
۴. قوت القلوب ابوطالب مکی

۲۷- بخش نخست کتاب اوراد الاحباب و فصوص الآداب ابوالماخر بآخری شامل کدام یک ازمطالب مذکور است؟

۱. ماهیت تصوف
۲. الباس خرقه
۳. آداب تلاوت قرآن
۴. احوال و مقامات عرفانی

۲۸- جامی در کتاب نفحات الانس خود غالبا در نقل احوال و اقوال شیخ علاء الدوّله سمنانی بر کدام کتاب تکیه کرده است؟

۱. مشارع ابواب القدس
۲. ملفوظات شیخ علاء الدوّله سمنانی معروف به چهل مجلس
۳. صفوه العروه
۴. فضل الشریعه

۲۹- شیخ علاء الدوّله سمنانی در باب مبحث خود پیرامون قرآن و باطن گرایی آن، «مداردایره ای ولایت» را چه دانسته است؟

۱. نقطه ای باطنی
۲. نقطه ای ظاهره
۳. دایره ای نبوت
۴. اطوار قلب

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): قسمتی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: قسمتی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تصوف ۲

روش تحصیلی/گد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش ادیان و عرفان ۱۴۰۰-۱۴۰۱

۳۰- مضمون کتاب «رساله شجره الاولیاء» از سید محمد نوربخش چیست؟

۱. طرح مسئله‌ی ولایت مشابه باطرز تلقی شیعه
۲. سلسله‌ی مشايخ او و نیز اطلاعاتی سودمند درباره‌ی مشايخ صوفیه
۳. مشتمل بردعوی مهدویت
۴. بررسی عقاید متصوفه